EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 1.6.2012
COM(2012) 251 final

POROČILO KOMISIJE SVETU

Osmo poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe, za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2011

{SWD(2012) 140 final}

POROČILO KOMISIJE SVETU

Osmo poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe, za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2011

UVOD

Uredba Sveta (ES) št. 866/2004 o režimu na podlagi člena 2 Protokola št. 10 k Aktu o pristopu[1] (v nadaljnjem besedilu: Uredba o zeleni črti, UZČ) je začela veljati 1. maja 2004. V njej so določeni pogoji, pod katerimi se določbe zakonodaje EU uporabljajo za prehod oseb, blaga in storitev prek zelene črte med tistimi območji Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, in tistimi, ki so. Za zagotovitev učinkovitosti teh pravil se je področje njihove uporabe razširilo na mejo med zgoraj navedenimi območji in območjem vzhodne suverene cone Združenega kraljestva[2].

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2011.

Komisija v obdobju poročanja ni predlagala nobenih sprememb UZČ, je pa spremenila izvedbena pravila.

Kar zadeva izvajanje Uredbe, Komisija ohranja konstruktiven dialog na delovni ravni z zadevnimi organi Republike Ciper in upravo suverenih con.

1. IZVEDBENI UKREPI

Komisija je 31. maja 2011 sprejela Uredbo št. 531/2011 o spremembi pravil za izvajanje UZČ[3].

S sklepom Komisije je bila odpravljena obveznost, da mora krompir, s katerim se trguje prek Zelene črte (v nadaljnjem besedilu: črta) zrasti iz certificiranega semenskega krompirja. To omogoča trgovanje s krompirjem, pridelanim iz semenskega krompirja, shranjenega na kmetijah, ki je bil pridelan neposredno iz certificiranega semenskega krompirja pod nadzorom fitosanitarnih izvedencev, ki jih imenuje Komisija, da se zagotovi zadostna zanesljivost glede porekla in zdravstvenega stanja.

---

1 UL L 161, 30.4.2004, str. 128. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 587/2008 (UL L 163, 24.6.2008, str. 1) – znana kot Uredba o zeleni črti.

2 Glej tretjo uvodno izjavo v Uredbi o zeleni črti.

3 Uredba št. 1480/2004 o konkretnih predpisih za blago, ki prihaja iz območij, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Cipra, na območja, na katerih izvaja vlada dejanski nadzor.

2. PREHOD OSEB

2.1. Prečkanje na uradnih mejnih prehodih

V Uredbi je predviden trden pravni okvir za prosti pretok ciprskih državljanov, drugih državljanov EU in državljanov tretjih držav, ki prečkajo črto na uradnih mejnih prehodih. Število ciprskih Grkov, ki prečkajo mejo, je nekoliko naraslo, zmanjšalo pa se je število ciprskih Turkov, ki prečkajo mejo.

Po podatkih Republike Ciper je bilo v obdobju poročanja zabeleženih 621 406 (prej: 596 578) prečkanj ciprskih Grkov v 210 877 vozilih (prej: 170 315) z območij pod nadzorom vlade na severni del Cipra in *937 789* (prej: 1 097 676) prečkanj ciprskih Turkov v 348 225 vozilih (prej: 378 475) s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom[4].

Nekoliko je upadlo število državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav, ki so prečkali črto. Po podatkih policije Republike Ciper (v nadaljnjem besedilu: CYPOL) je v obdobju poročanja zeleno črto prečkalo še 634 218 državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav (prejšnje leto: 664 566). Mejni prehod za pešce na ulici Ledra, ki se je odprl aprila 2008, je prečkalo 67 % teh oseb (424 992). Mejni prehod za pešce na ulici Ledra še vedno večinoma prečkajo osebe, ki niso Ciprčani (predvsem turisti).

Ti podatki so na splošno skladni s podatki skupnosti ciprskih Turkov, po katerih je z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra vstopilo 694 633 ciprskih Grkov v 248 962 vozilih, s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom pa 1 450 566 ciprskih Turkov v 553 913 vozilih. Poleg tega je 1 101 942 tujih državljanov črto prečkalo z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra.

Vendar med zgoraj navedene podatke CYPOL-a niso zajeti podatki o osebah in vozilih, ki so s severnega dela Cipra na območje vzhodne suverene cone[5] vstopili prek mejnih prehodov *Pergamos* in *Strovilia*. Uprava vzhodnih suverenih con ne hrani podrobnih statističnih podatkov o teh dveh mejnih prehodih. Po ocenah uprave suverenih con, ki temeljijo na podatkih skupnosti ciprskih Turkov, naj bi 84 407 ciprskih Grkov vstopilo na severni del Cipra, 450 408 ciprskih Turkov pa na območja pod vladnim nadzorom, prek mejnih prehodov, ki se nagajajo na območju suverene cone.

Leta 2011 se je število zaposlenih pri CYPOL, ki delajo neposredno na mejnih prehodih, povečalo s 73 (leta 2010) na 77.

Splošna ocena prečkanj oseb je pozitivna. Vendar je bilo v obdobju poročanja zabeleženih nekaj incidentov. Turško–ciprskemu avtobusu, ki je prevažal latvijske turiste, 9. oktobra 2011 ni bilo dovoljeno prečkanje črte prek mejnega prehoda Agios Dhometios, kjer jo je pred tem večkrat prečkal. Po besedah voznika avtobusa, mu je bilo na mejnem prehodu rečeno, da le ciprski Turki lahko prečkajo na avtobusu s turško-ciprsko registracijo. Turiste so odpeljali do mejnega prehoda Ledra Palace, kjer so

---

[4] Organi Republike Ciper ne vodijo evidence o vračanju ciprskih Grkov na območja pod vladnim nadzorom ali o vračanju ciprskih Turkov na severni del Cipra (glej Prilogo VII).

[5] V Uredbi o zeleni črti niso določene obveznosti poročanja za ta promet.

prečkali črto peš in kjer so zanje od uprave območij pod vladnim nadzorom najeli avtobus, da so lahko končali izlet. Medtem ko so organi Republike Ciper obvestili Komisijo, da avtobus ni imel urejenih potrebnih dokumentov, je voznik avtobusa obvestil Komisijo, da je pred tem večkrat lahko prečkal črto, če je prevažal ciprske Turke, in je pri Komisiji vložil uradno pritožbo.

Nesporazum pri komunikaciji, da ciprski Turki ne bodo več mogli prečkati črte, če pri sebi ne bodo imeli osebne izkaznice Republike Ciper, kar je zadevalo le nekaj ciprskih Turkov na specifične dneve, je bil hitro rešen.

Zgoraj navedeni incidenti so povzročili zaskrbljenost v skupnosti ciprskih Turkov, zato je Komisija o njih povprašala organe Republike Ciper, da bi presodila, ali gre za spremembo politike, o čemer bi bilo treba obvestit Komisijo, kot je določeno v Uredbi o zeleni črti[6]. Organi Republike Ciper so obvestili Komisijo, da ne gre za spremembo politike glede prečkanja oseb, pri čemer so navedli, da je delež incidentov neznaten v primerjavi s celotnim številom prečkanj.

2.2. Nezakonite migracije prek zelene črte in azil

Po podatkih CYPOL-a za leto 2011 se je nezakonita migracija prek zelene črte s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom še zmanjšala. V letu 2011 je bilo 1 311 nezakonitih migrantov (v prejšnjem letu: 1 855) prijetih na območjih pod vladnim nadzorom (brez tistih, ki niso smeli prečkati meje na mejnih prehodih prek zelene črte[7]). Na območja pod vladnim nadzorom je neposredno vstopil en nezakonit priseljenec, 18 oseb pa je vstopilo prek območja vzhodne suverene cone, tako da skupno število prijetih nezakonitih priseljencev znaša 1 330. CYPOL je kot verjeten razlog za zmanjšanje navedel manjše možnosti zaposlovanja zaradi upočasnitve gospodarske rasti na Cipru ter prizadevanja organov Republike Ciper v boju proti nezakonitem priseljevanju. Večina prijetih nezakonitih priseljencev so bili državljani Sirije, Irana in Gruzije (Priloga VIII) Nezakoniti priseljenci so ponavadi prijeti med kontrolami vzdolž zelene črte in na letališčih, ko skušajo zapustiti Ciper. Istovetnost državljanov tretjih držav, ki prosijo za mednarodno zaščito, se praviloma ugotavlja na policijskih postajah, ko zaprosijo za azil.

Ocena CYPOL-a glede vstopne poti nezakonitih priseljencev na območja pod vladnim nadzorom je bila izvedena na podlagi istih meril kot prejšnja leta, zlasti s pregledom dokumentov (vizumi, vstopni/izstopni žigi Turčije ali „viza“ oziroma „dovoljenje za bivanje“ „Turške republike Severni Ciper“ v potnih listih, izjave priseljencev pa tudi drugi indici, kot npr. oseba nima osebnih dokumentov oziroma poseduje časopise ciprskih Turkov ali turške bankovce).

Od 1 311 nezakonitih priseljencev je v Republiki Ciper za azil zaprosilo 417 oseb (kar je 31,8 %).

---

[6] Člen 10 Uredbe o zeleni črti.

[7] Republika Ciper ne vodi uradnih statističnih podatkov o številu oseb, ki jim ni bilo dovoljeno prečkanje zelene črte. Vendar CYPOL meni, da v letu 2011 približno 2220 osebam ni bil dovoljen vstop na območja pod vladnim nadzorom.

Večina nezakonitih priseljencev prispe na območja pod vladnim nadzorom prek Turčije in severnega dela Cipra.

Po podatkih skupnosti ciprskih Turkov je bilo 16 nezakonitih priseljencev prijetih na severnem delu Cipra, vsi so bili Sirijci. Na uradnih mejnih prehodih 2 267 sirskim državljanom ni bilo dovoljeno vstopiti prek zelene črte na severni del Cipra[8]. Med obdobjem poročanja je bilo s severnega dela Cipra izgnanih 860 oseb[9].

Storitve trajektnega prevoza na progi Latakia (Sirija) – Famagusta so bile ukinjene septembra 2010. Zaenkrat kriza v Siriji ni prizadela Cipra in se je število nezakonitih migrantov iz Sirije zmanjšalo.

Glede oseb, ki jim ni bilo dovoljeno prečkanje na mejnih prehodih, ni natančnih podatkov.

Republika Ciper in skupnost ciprskih Turkov glede policijskih in priseljenskih zadev ne sodelujeta neposredno. Vendar se predstavniki obeh skupnosti srečujejo v okviru skupnega tehničnega odbora za kriminal in kazenske zadeve, ki deluje pod okriljem ZN. Skupni tehnični odbor za kriminal in kazenske zadeve je eden od sedmih specializiranih odborov, ki so bili s pomočjo ZN ustanovljeni kot ukrep za krepitev zaupanja med tema skupnostima in je neposredna posledica sporazuma, doseženega med ciprskima voditeljema 21. maja 2008. Ti dve skupnosti sta kot razširitev tega odbora ustanovili mehanizem za izmenjavo informacij in skupnih pobud, namreč „Joint Communications Room“, kjer je policija UNFICYP stalno prisotna in deluje šest dni v tednu. Obe strani sta prek teh mehanizmov pokazali pripravljenost za krepitev komunikacije med policijskimi silami obeh skupnosti ter sodelovanje in medsebojno pomoč, in sicer z izmenjavo informacij v primerih ugrabitev, prijetih oseb, nezakonitih drog in ukradene lastnine[10].

CYPOL je sodelovanje z drugimi ustreznimi vladnimi oddelki in upravo območja vzhodne suverene cone (ESBA) označil kot zelo dobro.

Območje Vzhodne suverene cone

Na splošno se je nezakonito priseljevanje prek območja vzhodne suverene cone v obdobju poročanja zmanjšalo. Uslužbenci na območju suverene cone še vedno ocenjujejo, da je sodelovanje med Republiko Ciper ter carino in uradom za priseljevanje suverenih con odlično. V obdobju poročanja prečkanje meje ni bilo dovoljeno 1 163 osebam, večinoma turškim državljanom, ki živijo na severnem delu Cipra. Drugi tujci, ki so prečkali mejo na severnem delu Cipra, so bili turisti iz Avstralije, ZDA, Brazilije, Irana in Rusije. Te osebe so bile napotene v Nikozijo, in sicer na mejni prehod Agios Dhometios, da bi tam vložile prošnje za vstop v Republiko Ciper[11].

---

8 Turčija: 979, Sirija: 204, Turkmenistan: 167, Gruzija: 88, Irak: 74

9 Turčija: 543, Sirija :44, Moldavija: 64, Iran: 53, Nigerija: 10

10 Informacijo o tem je posredovala UNFICYP.

11 t.j.: Turčija: 900, Iran: 39, Avstralija: 33, ZDA: 30, Brazilija: 19, Rusija: 19.

Na območju vzhodne suverene cone je bilo prijetih skupaj 18 nezakonitih migrantov[12], od tega jih je 9 zakonito prečkalo mejo za vstop na območje pod vladnim nadzorom, a so tam ostali tudi po preteku vizumov. SBA je poleg tega prijela 3 tihotapce oseb. Preostalih 6 je na otok vstopilo na severnem delu Cipra in je zeleno črto prečkalo nezakonito.

Za boj proti nezakonitemu priseljevanju je policija suverenih con zunaj mejnih prehodov izvajala občasne patrulje na podlagi analize tveganja in obveščevalnih podatkov. Te patrulje so se dopolnjevale s patruljami carine suverenih con in z uporabo vojaških sredstev.

Zlasti težko je nadzirati več neuradnih „mejnih prehodov“ v vasi Pergamos ali v njeni okolici (vas leži delno v suvereni coni in delno v severnem delu Cipra), ki jih še vedno uporabljajo tamkajšnji prebivalci in kmetje. SBA izvaja povečan nadzor na teh območjih z dvojnim namenom, in sicer za nadzor lova na ptice in za odvračanje ljudi od nezakonitega prečkanja meje. Kot je bilo že navedeno v prejšnjih poročilih o zeleni črti, ti „neuradni mejni prehodi“ še vedno vzbujajo skrbi. Komisija je tako kot v prejšnjih letih izpostavila problem „neuradnih mejnih prehodov “ s suvereno cono, in uradne osebe suverene cone poziva, naj najdejo primerno rešitev v skladu z zahtevami člena 5(2) Protokola št. 3 k Aktu o pristopu iz leta 2003[13].

3. PREHOD BLAGA

3.1. Vrednost trgovine

V skladu s členom 8 Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004[14] so gospodarska zbornica skupnosti ciprskih Turkov (v nadaljnjem besedilu: TCCoC) ter organi Republike Ciper mesečno poročali o vrsti, količini in vrednosti blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti. V obe poročili je vključeno blago, ki je na območja pod vladnim nadzorom vstopilo prek mejnih prehodov *Pergamos* in *Strovilia*, ki sta v pristojnosti uprave suverenih con.

Po podatkih gospodarske zbornice skupnosti ciprskih Turkov je skupna vrednost blaga, za katerega so bili leta 2011 izdani spremni dokumenti, znašala 29 954 867 EUR, medtem ko je vrednost blaga, s katerim se je dejansko trgovalo, znašala 29 402 577 EUR[15]. Trgovina prek zelene črte je bila torej v letu 2011 petkrat večja kot v letu 2010. Do tega bistvenega povečanja je prišlo zaradi prodaje električne energije s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom, kar je bila posledica izrednih okoliščin. O prodaji električne energije v vrednosti 24 085 775 EUR (82 % prodaje) sta se dogovorila predsednik ciprske gospodarske in industrijske zbornice (v nadaljnjem besedilu: CCCI) in predsednik skupnosti ciprskih Turkov n a Cipru po eksploziji v pomorskem oporišču Mari julija 2011, ki je uničila velik del bližnje elektrarne Vasiliko. Prodaja električne energije je v letu 2011 močno vplivala na trgovino prek zelene črte. Da bi bila trgovina prek zelene črte čim bolj realno prikazana, bo v tem poročilu trgovina navedena z in brez prodaje električne energije.

---

12 Egipt: 6, Nigerija: 2, Sirija: 2, Gruzija: 2, Šrilanka: 3, Pakistan: 1, Bangladeš: 1, Nepal: 1.

13 UL L 236, 23.9.2003, str. 940.

14 Uredba Komisije (ES) št. 1480/2004 z dne 10. avgusta 2004, UL L 272, 20.8.2004, str. 3.

15 Glej priloge I, II in III tega poročila.

Brez prodaje električne energije je skupna vrednost blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti, po podatkih gospodarske zbornice skupnosti ciprskih Turkov znašala 5 869 092 EUR, medtem ko je vrednost blaga, s katerim se je dejansko trgovalo, znašala 5 316 803 EUR.

Glede na poročila, ki so jih predložili organi Republike Ciper, je skupna vrednost blaga, ki je prečkalo zeleno črto, narasla za 560 %, in sicer na 28 923 500 EUR. Skupna vrednost blaga (brez prodaje električne energije), ki je prečkalo zeleno črto, je padla za 6,5 % s 5 173 233 EUR v letu 2010 na 4 827 454 EUR predvsem zaradi upada trgovine s proizvodi iz kamna, kot npr. marmor, zidaki in gradbeni materiali, kar je posledica gospodarske krize in zmanjšanja obsega del v gradbenem sektorju. Trgovina z zelenjavo je prav tako upadla, pri čemer se je ponovno zmanjšala trgovina s krompirjem. Do leta 2010 je bil krompir največji posamezni pridelek v trgovini prek zelene črte (do 30 % celotne trgovine). Leta 2011 je trgovina s krompirjem pomenila manj kot 1 % skupne trgovine prek zelene črte. Do takšnega upada je privedel zlasti presežek pridelka krompirja na območjih pod vladnim nadzorom, kjer ni bilo več potrebe po nakupu krompirja s severnega dela Cipra.

Čeprav Uredba o zeleni črti tega ne zajema, je vredno omeniti, da se je trgovina med območji pod vladnim nadzorom in severnim delom Cipra po podatkih ciprske gospodarske in industrijske zbornice več kot podvojila in je v letu 2011 znašala 2 272 493 EUR (v prejšnjem letu je znašala 1 090 086 EUR). Glavni razlog za tako znatno povečanje je dobava blaga, proizvedenega na območjih pod vladnim nadzorom, za projekt, ki ga na severnem delu Cipra financira EU. Trgovina iz območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra tako predstavlja 7,85% trgovine v obratni smeri (21 % v letu 2010). Vendar če upoštevamo trgovino prek zelene črte brez trgovine z električno energijo, trgovina z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra predstavlja 46 % trgovine v obratni smeri.

Skupnost ciprskih Turkov še naprej uporablja trgovinski režim, ki načeloma „odseva“ omejitve Uredbe o zeleni črti. Toda ta režim se ne izvaja zmeraj dosledno, kar otežuje oblikovanje trajnostnih trgovinskih odnosov. Skupnost ciprskih Turkov kot glavni razlog javno navaja zaščito lokalnih podjetij.

3.2. Vrsta blaga

V letu 2011 se je poleg električne energije najbolj trgovalo z odpadnimi kovinami, tem pa sledi trgovina z ribami in plastiko[16].

Z novimi proizvodi (razen električne energije), kot so granatna jabolka in okrasni kamenčki, se je začelo trgovati v obdobju poročanja, vendar je to na obseg trgovine imelo zelo omejen vpliv[17].

Trgovina znotraj otoka je predstavljala 99,66 % obsega trgovine prek zelene črte. Preostalih 0,34 % je bilo prodanih v Indijo v obliki železa in odpadnega jekla v trgovinski vrednosti 93,850 EUR (v letu 2010: 123 788 EUR). Zaradi teh transakcij je

---

16 Glej prilogo IV tega poročila.

17 Trgovina z okrasnimi kamenčki in granatnimi jabolki predstavlja 0,4 % celotne trgovine prek zelene črte.

bilo treba v prodajo vključiti družbo s sedežem na območjih pod vladnim nadzorom, da so se opravile transakcije znotraj EU in izvozne formalnosti v tretjo državo. V obdobju poročanja nobeno blago ni bilo prodano drugim državam članicam EU (v letu 2010: 17 693 EUR).

3.3. Nepravilnosti

V obdobju poročanja so organi Republike Ciper zabeležili 4 primere nepravilnosti s skupno tržno vrednostjo 2 590 EUR (to je 0,008 % trgovine čez zeleno črto). Zadevno blago ni smelo prečkati zelene črte zaradi več upravnih razlogov (pomanjkljiva dokumentacija, materiali niso bili označeni v skladu z zahtevami oznake CE).

3.4 Preostale ovire in težave pri pretoku blaga

Pri trgovini prek zelene črte so še vedno težave. Kot je bilo navedeno v prejšnjih poročilih, težava s ciprsko-turškimi tovornjaki, ki prehajajo na območja pod vladnim nadzorom, še vedno ni zadovoljivo odpravljena. Vendar se službe Komisije trenutno tehnično dogovarjajo s pristojnimi organi Republike Ciper, da bi odpravili to težavo in našli ustrezne izvedljive ukrepe, s katerimi bodo med drugim odpravljene tudi težave varnosti v cestnem prometu.

Nekaj težav se je pokazalo glede živil. Organi Republike Ciper niso dovolili, da bi nekateri proizvodi (npr. kruh) prečkali zeleno črto, zaradi zaskrbljenosti zdravstvenih služb glede proizvodnega postopka v severnem delu Cipra. Potem ko je Komisija razjasnila zadevo, je zadevno blago brez težav prečkalo zeleno črto.

Trgovci iz skupnosti ciprskih Turkov so kot v prejšnjih letih še naprej poročali o težavah z zalogami v trgovinah ter oglaševanju svojih proizvodov in storitev na območjih pod vladnim nadzorom, ki ovirajo trgovino. Te težave mogoče kažejo, da je med ciprskimi Grki precej razširjen odpor do kupovanja izdelkov blagovnih znamk ciprskih Turkov ter kot tak ovira trgovino. Vendar je trgovina med skupnostma, razen trgovine prek zelene črte, pogosto večjega obsega. Po ocenah TCCoC so Ciprski Turki na območjih pod vladnim nadzorom kupili za 120 milijonov EUR blaga, na severni del Cipra pa so ga prinesli kot del osebne prtljage.

Tihotapljenje blaga prek zelene črte se je v letu 2011 zmanjšalo, organi Republike Ciper pa so opravili 1 538 zasegov (v prejšnjem letu: 545). Uprava suverenih con je opravila 281 zasegov na uradnih prehodih *Pergamos* in *Strovilia.* Vendar je tihotapljenje blaga prek zelene črte še vedno razširjeno, kar odraža geografske značilnosti zelene črte, ki poteka vzdolž celotne dolžine in je zato privlačna za nezakonite dejavnosti. Kontrola se izvaja na območjih blizu zelene črte, da se rešujejo v glavnem sezonske težave, kot je prevoz divjačine / prosto živečih ptic ali pirotehničnih sredstev (tudi prek območja vzhodne suverene cone) na območja pod vladnim nadzorom. Drugo zaseženo blago obsega cigarete in tobak, proizvode živalskega izvora ter ponarejene torbice in tekstilne izdelke. Vendar se po navedbah organov Republike Ciper obseg tihotapljenja zmanjšuje zaradi manjše razlike v cenah. Patrulje ciprske policije in policije vzhodne suverene cone imajo dvojno vlogo: boj proti tihotapljenju in nadzor nezakonitega priseljevanja. Leta 2009 je bilo okrajnim sodiščem predloženih enajst kazenskih zadev v zvezi s tihotapljenjem, leta 2010 devet in leta 2011 pa nobena.

Večino blaga so odkrili na uradnih mejnih prehodih: Pyla, območje suverene cone, varovalni pas blizu Zodie in Potamie.

Uprava suverenih con spremlja in beleži količine gradbenih materialov, rib, cigaret itd. v okviru tradicionalne dostave blaga skupnosti ciprskih Turkov v vasi Pyla, ki se nahaja v varovalnem pasu (člen 4(10) Uredbe o zeleni črti).

3.4. Spodbujanje trgovine

Komisija še naprej išče načine za spodbujanje trgovine prek zelene črte. Lahko bi se predvidel sklep Komisije o odpravi prepovedi iz Uredbe o zeleni črti, da bi se omogočilo trgovanje z novimi kmetijskimi proizvodi z glavnim poudarkom na mlečnih proizvodih (mleko in sir, jogurt, sirotka), ko bodo izpolnjeni pogoji iz priporočil ocenjevalnih misij, ki jih izvajajo neodvisni strokovnjaki. Komisija je v obdobju poročanja odpravila obveznost, da mora krompir, s katerim se trguje prek zelene črte, zrasti neposredno iz certificiranega semenskega krompirja. Vendar je še prezgodaj za oceno, ali je sklep Komisije pozitivno vplival na trgovino prek zelene črte.

Drugi proizvodi, za katere je TCCoC izrazil interes, so gojene ribe in polži. Poleg tega obstaja splošni interes za odpravo prepovedi trgovine z vsemi živimi živalmi in proizvodi živalskega izvora do te mere, da bi ti proizvodi še vedno ustrezali pravilom in predpisom EU. Republika Ciper je že večkrat izrazila željo, da se preveri možnost razširitve seznama blaga, ki lahko prehaja na območja pod vladnim nadzorom.

Organi Republike Ciper so Komisijo obvestili o dogovorih, v zvezi s *sui generis* pretokom blaga iz območij pod vladnim nadzorom prek območij brez nadzora in prek mejnega prehoda Limnitis (ki so ga odprli oktobra 2010) nazaj na območja pod vladnim nadzorom. Komisija je Republiko Ciper obvestila, da je treba to prakso uskladiti s pravom EU, tako da se spremeni Uredba o zeleni črti, ki je edino pravno sredstvo za urejanje kateregakoli pretoka blaga in prehajanja oseb prek zelene črte.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Kot je bilo navedeno v prejšnjih poročilih, je nadzor zelene črte na uradnih mejnih prehodih zadovoljiv. Za obdobje poročanja se zdi, da število prijetih nezakonitih migrantov potrjuje trend padanja, vendar je nezakonito prehajanje državljanov tretjih držav še vedno zaskrbljujoče. Po ocenah Komisije bi bila dodatna okrepitev nadzora zelene črte med mejnimi prehodi, ki ga izvajata Republika Ciper in uprava suverenih con, v veliko pomoč pri reševanju problema nezakonitih migracij. Komisija je zaskrbljena glede nekaj incidentov, do katerih je prišlo oktobra in decembra 2011 na mejnem prehodu, in bo še naprej v stiku z organi Republike Ciper glede kakršnegakoli napredka pri spremembi politike.

Trgovina prek zelene črte je bila torej v letu 2011 petkrat večja kot v letu 2010. Do takšnega znatnega povečanja je prišlo zaradi prodaje električne energije iz severnega dela Cipra v območja pod vladnim nadzorom, ki je znašala 24 085 775 EUR. Če se ne upošteva prodaja elektrike, je trgovina prek zelene črte od začetka veljavnosti Uredbe o zeleni črti leta 2004 padla že tretjič zapored, (za 6,5 % na 4 827 454, v primerjavi s 5 173 233 v letu 2010). Proizvodi, s katerimi se je največ trgovalo, so poleg električne

energije še odpadne kovine, sveže ribe, plastika in izdelki iz kamna. Celotni obseg trgovine prek zelene črte je še vedno omejen, delno zaradi omejenega področja uporabe Uredbe o zeleni črti. Pozitiven razvoj predstavlja sporazum med predsednikoma CCCI in TCoCC glede dobave električne energije z območij, ki niso pod vladnim nadzorom, na območja pod vladnim nadzorom, zaradi eksplozije v pomorski bazi julija 2011. Sporazum je spodbudil trgovino prek zelene črte in je pomenil ukrep za krepitev zaupanja.

V obdobju poročanja je bilo ugotovljeno, da so nekatere ovire za trgovino še vedno prisotne. Gospodarska vozila ciprskih Turkov, zlasti tovornjaki nad 7,5 ton in avtobusi, lahko prečkajo celoten otok le če so vozniška in prometna dovoljenja pridobili na območjih pod vladnim nadzorom. Med službami Komisije in ustreznimi organi Republike Ciper so stekli tehnični razgovori, da bi se našla primerna rešitev v zvezi s tem. V zvezi z drugimi netarifnimi ovirami pri trgovanju še ni mogoče poročati o nadaljnjem napredku.

Zdi se tudi, da se je tihotapljenje blaga prek zelene črte zmanjšalo, a je še vedno dokaj razširjeno.

Pretok blaga z območij pod vladnim nadzorom prek mejnega prehoda Limnitis na severni del Cipra in nazaj na območja pod vladnim nadzorom je treba urediti s spremembo Uredbe o zeleni črti.

Na splošno se ugotavlja, da Uredba o zeleni črti še naprej zagotavlja delujočo osnovo, na podlagi katere lahko osebe in blago prehajajo z območij pod vladnim nadzorom Republike Ciper in na ta območja. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje Uredbe.